

VERGADERING GEMEENTERAAD 2012

VOORSTEL

Registratienummer	R-2012-0141
Bijlage(n)	1) Uitvoeringsagenda duurzaamheid gemeente Beemster 2) Duurzaamheidsvisie De Keyser gemeente Beemster
Onderwerp	Beleidsnotitie duurzaamheid Beemster

Middenbeemster, 6 september 2012

Aan de raad

Inleiding en probleemstelling

Op 26 november 2009 heeft de gemeente Beemster met de provincie Noord- Holland een klimaatakkoord afgesloten. Met dit akkoord heeft de gemeente Beemster zich gecommitteerd om te streven naar een reductie van CO2 uitstoot van 20 procent in 2020 voor het Beemster grondgebied. Ook is afgesproken dat de gemeente Beemster een plan van aanpak (nota) duurzaamheid dient op te stellen. In het collegeprogramma 2010-2014 heeft het college haar ambitie uitgesproken om duurzaamheid in een brede zin van het woord vorm te geven en zoveel mogelijk te integreren in het gemeentelijk beleid.

In 2011 heeft het college van Burgemeester en Wethouders een startnotitie duurzaamheid ter opiniering voorgelegd aan de raad. Besloten is de startnotitie uit te laten werken in een beleidsnotitie duurzaamheid. Er zijn gezamenlijk met de wethouder vijf speerpunten bepaald die moeten leiden tot concrete beleidsafspraken en een uitvoeringsprogramma op het gebied van duurzaamheid. Deze vijf speerpunten zijn: een energieneutrale woonwijk De Keyser, biovergisting, zonne-energie, aardwarmte en een financieringsconstructie. Vanwege de benodigde technische specialisatie heeft de raad op 10 april 2012 ingestemd om de productie van deze beleidsnotitie duurzaamheid Beemster uit te besteden aan het adviesbureau DWA.

Oplossingsrichting

Deze beleidsnotitie bestaat uit twee documenten. Een algemeen uitvoeringsprogramma duurzaamheid inclusief financiële consequenties (bijlage 1) en een Duurzaamheidsvisie De Keyser Middenbeemster (bijlage 2). De verduurzaming van de Keyser betreft een van de speerpunten en is vanwege de benodigde integrale benadering (omvat namelijk tevens een aantal andere speerpunten) als apart beleidsdocument opgesteld.

1) Duurzame woonwijk De Keyser:

Zoals aangegeven is gekozen om de Duurzaamheidsvisie De Keyser in een separaat beleidsdocument te presenteren. Hieronder worden de belangrijkste aandachtspunten benoemd.

Na onderzoek heeft DWA geconcludeerd dat ten aanzien van het gebruik van duurzame energie, het gebruik van groen gas in combinatie met de plaatsing van zonnepanelen het meeste effect heeft op de te behalen duurzaamheidsdoelstellingen (maximale CO2 reductie). De productie van groen gas dient plaats te vinden met een te realiseren vergistinginstallatie waarvoor de haalbaarheid echter nog eerst moet worden onderzocht. Mocht realisatie van een biovergistinginstallatie en de levering van groen gas niet mogelijk zijn, dan wordt geadviseerd om zonnepanelen in combinatie met hybride warmtepompen toe te passen. Daarnaast zal ingezet worden op beperking van het huishoudelijke energiegebruik en een duurzame openbare ruimte (o.a. plaatsing van oplaadpunten). Om

bovenstaande te realiseren, is een goede procesbegeleiding gedurende het ontwerptraject van belang.

2) Aardwarmte

Voor dit speerpunt zijn de mogelijkheden voor realisatie van geothermie, warmte-/koudeopslag en bodemwarmtewisselaars in beeld gebracht. Gezien de vereiste projectomvang voor rendabele toepassing van geothermie wordt verondersteld dat er geen geothermie project in gemeente Beemster wordt gerealiseerd.

De minimale schaalgrootte voor warmte-/koudeopslag en bodemwarmtewisselaars is veel kleiner en daarom wel kansrijk. Een en ander zal ook kansen kunnen bieden voor lokale initiatieven.

3) Biomassa

In Beemster komen diverse biomassastromen vrij die benut kunnen worden voor vergisting of verbranding.

Geadviseerd wordt om de mogelijkheden voor realisatie van een vergistinginstallatie voor de levering van groen gas aan woonwijk De Keyser, en zo mogelijk ook aan andere afnemers zoals Cono Kaasmakers, te onderzoeken. Tijdens een recent gesprek met Cono Kaasmakers is uitgesproken dat ook Cono Kaasmakers kansrijke mogelijkheden ziet en hier graag met de gemeente verder in wil optrekken. Daarnaast is ook door de andere partners uitgesproken een gemeenschappelijk belang te hebben. De belangrijkste samenwerkingspartners zijn Cono Kaasmakers, Urgenda, LTO, HVC, Hoogheemraadschap en de gemeente Beemster.

Voor het onderzoek naar de haalbaarheid van een vergistingsinstallatie moeten de onderstaande stappen worden gezet.

- Vervolgoverleg met partners aangaande de taak en rolverdeling (werkgroep) en uitvoering inventarisatie en berekening globale haalbaarheid

Uit bestaand onderzoek van het bureau JDV- Ensys dat namens Cono is uitgevoerd blijkt dat er in potentie 600.000 ton mest beschikbaar is voor vergisting. Dit is ruim voldoende voor realisatie van een vergistinginstallatie op groen gas. De voordelen voor de betrokken partijen dienen natuurlijk wel voldoende gewaarborgd dienen te worden. Eerste stap is daarom een inventarisatie onder de agrarische sector naar de precieze hoeveelheid beschikbare mest en de bereidheid van afzet hiervan naar een vergisting en de daarvoor geldende condities. Op basis van deze inventarisatie zal de gewenste capaciteit van een of meer biovergisters bepaald worden en vindt berekening plaats van de globale haalbaarheid.

- Go/no go- moment voor uitvoering business case. Belangrijke onderdelen in deze businesscase zijn.

-Capaciteit en locatie vergistinginstallatie;

-Ruimtelijke inpassing; biomassa-aanname en afzet digestaat;

-Investerings- en exploitatiemodel met tariefstructuur;

-Financiering en rol van de gemeente hierin; organisatiestructuur.

Nadat de uitwerking van de businesscase is gerealiseerd zal een voorstel worden gedaan over de mogelijke realisatie van een vergistinginstallatie en de toepassing van groengas in De Keyser.

Ten aanzien van de benutting van het vrijkomende hout voor energieopwekking is het van belang om eerst een inventarisatie uit te voeren naar de verschillende vrijkomende houtstromen. Op basis van deze inventarisatie kan vervolgens, in samenwerking met wellicht HVC, onderzocht worden of dit snoeihout benut kan worden voor lokale energieopwekking of verbrand kan worden in de energiecentrale van HVC.

4) Zonne-energie

Om grootschalige inkoop van zonnepanelen door particulieren te stimuleren en te faciliteren wordt voorgesteld om aan te sluiten bij het initiatief van Route du Soleil. Via www.routedusoleil.nl kunnen inwoners zonnepanelen aanschaffen tegen een van te voren door de Milieudiensten uitonderhandelde prijs en kwaliteit. Belangrijk voordeel van dit initiatief ten opzichte van andere initiatieven is dat de inwoner van te voren weet welke zonnepanelen hij krijgt tegen welke prijs. Aanvullend hierop wordt geadviseerd om met LTO Noord een traject te starten voor de plaatsing van zonnepanelen op agrarische bedrijfsgebouwen in combinatie met asbestverwijdering.

Lokale installateurs

In het kader van het project Route du Soleil is ingezet op de participatie van de lokale installateurs in de gemeente Beemster. Omdat we als gemeente Beemster relatief later in het project zijn ingestroomd is het voor de lokale installateurs op dit moment helaas nog niet mogelijk om aan te haken bij Route du Soleil. In de eerste fase van het project (tijdsduur is 6 maanden) zijn door de milieudienst diverse installatiebedrijven geselecteerd voor het plaatsen van de panelen. Na deze eerste fase kunnen nieuwe installatiebedrijven zich inschrijven in een vervolgfase (die loopt vanaf januari 2013). Bedrijven dienen dan te voldoen aan bepaalde criteria en zullen aan de voorwaarden worden getoetst van Route du Soleil. Op dit moment wordt bekeken in hoeverre wij op basis van de contractvoorwaarden en algemene uitbestedingregels nog invloed kunnen uitoefenen om installateurs toch eerder mee te laten doen.

5) Financiering

Voor elk van de hierboven beschreven speerpunten is onderzocht welke financiële instrumenten kunnen worden ingezet om de realisatie van de beschreven plannen mogelijk te maken. In het algemeen geldt dat de plannen op dit moment nog niet in dusdanig gevorderd stadium zijn dat er al concrete financieringsconstructies en/of -instrumenten zijn uitgewerkt. Wel zijn er mogelijke oplossingsrichtingen voorgesteld. Ten aanzien van De Keyser kan gedacht worden aan het beschikbaar stellen van een laagrentende lening voor bijvoorbeeld de aanschaf van energiezuinige apparatuur. Ten aanzien van de realisatie van een vergistinginstallatie zijn diverse mogelijkheden denkbaar om als gemeente mee te investeren in de vergister of een lening te verstrekken voor realisatie van de vergister. De uiteindelijke vorm die gekozen zal worden, is afhankelijk van de nog mogelijk op te stellen businesscase. Voorgesteld wordt om een totaalbudget uit de algemene reserves te reserveren waarmee vervolgens duurzaamheidsacties mee kunnen worden uitgevoerd. Per actie zal dan een financieringsconstructie worden voorgesteld.

Energiebesparing gemeentehuis

In 2011 is er een EPA-U energieprestatieadvies voor utiliteitsgebouwen voor het gemeentehuis afgerond. De doelstelling van het rapport is om te komen tot een gecombineerd maatregelenpakket waardoor een verbeterd energielabel bereikt kan worden. Dit pakket omvat het vervangen van dubbel glas door HR ++ glas, het aanpassen van de bestaande luchtbehandelingkasten en het aanpassen van de verlichting. Dit zou een investering vergen van € 233.000 met een verwachte terugverdientijd van ongeveer 15 jaar. Inclusief eerder genomen maatregelen (een cyclische vervanging van de CV ketels) leidt dit tot een CO² reductie van 23,1% per jaar. Beemster heeft zich eerder gecommitteerd aan 20% reductie van CO² uitstoot in 2020 voor het Beemster grondgebied. Optioneel zou hieraan het plaatsen van zonnepanelen op het dak van het gebouw toegevoegd kunnen worden. Eerder is toegezegd, dat dit pakket aan maatregelen aan u wordt gepresenteerd gelijktijdig met deze beleidsnotitie. Wij komen hierop terug. Rekening houdend met de ontwikkelingen van de ambtelijke samenwerking met Purmerend vinden wij het verstandiger om eerst vast te stellen wat het toekomstig gebruik van het gemeentehuis gaat worden en welk effect dit maatregelenpakket hierop kan hebben naast uiteraard de effecten voor het milieu. Zodra hierover duidelijkheid is komen wij hierop bij u terug.

Toetsing lokale initiatieven:

Binnen het financiële kader zal ruimte worden geboden om lokale initiatieven op duurzaamheidsgebied te toetsen en indien kansrijk ook te honoreren. Het rapport zal hierop worden aangepast. Het voorstel zal zijn om hiervoor per initiatief in cofinancieringsvorm maximaal 7500 euro en totaal 30000 euro op te nemen. Per geval zal dan een beoordeling worden gemaakt en worden bekeken hoe de financiering zal plaatsvinden. Eventueel zal per maatregel een terugkoppeling plaatsvinden naar het college en indien nodig ter besluitvorming worden voorgelegd.

Meetbare doelstelling

In 2020 wordt een reductie van 20 % CO² uitstoot op het grondgebied van de gemeente Beemster nagestreefd. In tabel 7.2 van het uitvoeringsprogramma wordt aangegeven hoeveel CO² per speerpunt wordt gereduceerd. Daarnaast is er een concreet uitvoeringsagenda duurzaamheid waar concrete acties worden opgesomd.

Financiële consequenties

In het bij het advies bijgevoegde uitvoeringsprogramma wordt in tabel 7.1 van hoofdstuk 7 voor de jaren 2012 tot en met 2015 inzicht gegeven in de inzet en middelen die nodig zijn voor de uitvoering. Voor de uitvoering van 2012 tot en met 2015 wordt voorgesteld om totaal 250.000 euro te reserveren. Dit bedrag is de som van de benodigde middelen en PM posten genoemd in tabel 7.1 plus de bovengenoemde financiering voor lokale duurzaamheidsinitiatieven (30.000 euro).

Bestuurlijk is uitgesproken, dat een deel van de opbrengsten van de verkoop van de NUON- aandelen aangewend zouden moeten worden voor uitvoering van het duurzaamheidsbeleid. De raad heeft bij besluit van 24 maart 2011 deze opbrengsten inzichtelijk gemaakt door een wijziging van de begroting 2011. Daarbij is een deel van de algemene reserve aangeduid als zijnde de opbrengst van de verkoop van deze aandelen. Voorgesteld wordt om de kosten van € 250.000 exclusief BTW uit de algemene reserves te financieren. Per geval zal dan een beoordeling worden gemaakt en worden bekeken hoe de financiering zal plaatsvinden. Eventueel zal per maatregel een terugkoppeling plaatsvinden en indien nodig ter besluitvorming worden voorgelegd.

Overige consequenties

Ten aanzien van de interne ondersteuning zal jaarlijks een bepaalde inzet nodig zijn. Ook deze inzet staat benoemd in tabel 7.1. Per jaar zal van 2012 tot en met 2015 gemiddeld 0,5 fte per jaar nodig zijn. Dit zijn uren die boven op de reguliere uren opgeteld dienen te worden.

Monitoring evaluatie

Tijdens de uitvoering van klimaatbeleid is het belangrijk te weten of de gedefinieerde en uitgevoerde projecten nu daadwerkelijk het beoogde resultaat hebben opgeleverd en wat nog moet worden gedaan om de ambities te realiseren. Door middel van de CO2-monitor, die ontwikkeld is door het CO2-servicepunt, is het mogelijk om de CO2-reductie en de duurzame energieopwekking te monitoren.

In de projecten zijn de resultaten zo meetbaar mogelijk gemaakt in termen van energieopbrengst en CO2-reductie. Op deze wijze is het mogelijk om per project te monitoren of het beoogde resultaat wordt behaald. Op die wijze kan de gemeente- brede doelstelling ook goed gemonitord worden en, in geval van afwijkingen van de beoogde doelstelling, snel geanalyseerd worden door welke projecten dit wordt veroorzaakt en kan het beleid, indien noodzakelijk, worden bijgesteld.

In figuur 7.1 is een voorbeeld weergegeven van de wijze waarop dit gemonitord wordt met de CO2-monitor. De zwarte lijn geeft de geprognosticeerde ontwikkeling weer.

Voorgesteld besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de “Duurzaamheidsvisie De Keyser gemeente Beemster” en de “uitvoeringsagenda duurzaamheid gemeente Beemster” en de kosten van € 250.000 exclusief BTW voor de uitvoering ten laste te laten komen van de speciaal gereserveerde NUON gelden in de algemene reserves

Communicatie

Nader te bepalen in samenspraak met onder andere medewerkster communicatie